

Het melkvee gaat weg en dan? Een vraag waar Martin Alleleyn, fokker van onder andere Bennet Caliber, zich enige tijd voor de verkoop van zijn koeien mee bezig hield. Gedrevenheid in het zoeken naar uitdagingen maakt dat hij zonder spijt kan terugkijken op zijn beslissing.

Als alle koeien op de veewagen geladen worden: op dat moment neem je werkelijk afscheid. Het gevoel dat je daarbij hebt is niet te beschrijven. Ik kan in ieder geval wel prettiger dingen bedenken.' Twee jaar geleden nam fokker Martin Alleleyn (56) uit het Limburgse Epen definitief afscheid van zijn melkvee. Gebrek aan een opvolger, lichamelijke klachten en een medewerker die minder wilde gaan werken lagen ten grondslag aan deze beslissing. 'Vooral accepteren dat je geen opvolger hebt is heel moeilijk. Dertig jaar geleden zijn we met dit bedrijf begonnen en nu wordt het niet meer voortgezet. Maar keuzen maken hoort bij ondernemerschap.'

Beëindiging van het melkveebedrijf ging niet van de ene op de andere dag. 'Geleidelijk groeide mijn interesse om een nieuwe uitdaging aan te gaan in de fokkerij.' In 1999 deed zich de kans voor om in de melkveehouderijsector te blijven werken. Alleleyn stapte in dat jaar uit de CR Delta-fokkerijraad, waarna hij begon als verkoper van vaarzen en pinken van de Delta-testbedrijven. Voor deze verkoopactiviteiten reserveert hij twee dagen per week. De rest van de week werkt hij op de boerderij, waar ook zonder melkvee nog voldoende arbeid is. Samen met zijn vrouw Leonie (51) runt Alleleyn de boerderijcamping. Daarnaast heeft het bedrijf veertig hectare grasland en akkerbouw. Vijftig pinken lopen nog op het bedrijf. Alleleyn koopt jongvee aan om het uiteindelijk als drachtige vaarzen te verkopen. 's Winters staat het jongvee van zijn buren ook bij hem op stal. Boer af is Alleleyn dus nog niet. Bovendien vragen de con-

tacten die hij door de jaren heen heeft opgedaan hem regelmatig om advies bij aan- en verkoop van vee. 'Ik heb nu zoveel andere dingen waarin ik mijn ei kwijt kan. Daarom heb ik geen spijt van onze

Als ik veehouder was koos ik iedere draai drie stieren uit om volop te gebruiken

beslissing om de melkkoeien te verkopen. Ik kijk hier met volle tevredenheid op terug zonder na te denken over hoe het was of had kunnen zijn.'

Bennet Caliber

De fokkerijvisie van Alleleyn is niet gewijzigd nu hij veel meer bedrijven bezoekt dan vroeger. 'Het zien van meer veestapels bevestigt mij alleen maar meer in mijn mening. We moeten fokken op een "non-sensekoe". Het ideaalbeeld is een koe van 1,50 meter hoog die "power" heeft. Niet de meest luxe, maar een degelijke koe met een goede kruisligging waarbij iets bespiering best mag. En ze moet natuurlijk vooral makkelijk en veel melk produceren. De moeder van Bennet Caliber is hier een voorbeeld van.' En zo brengt de veehouder het gesprek op de stier die bij de jongste indexdraai bovenaan de rangschikking van zwartbonte stieren prijkte. De door Alleleyn gefokte Caliber is een Novaliszoon uit Honeydew (v. Cash). Met de stierenkaart op tafel wijst de fok-

ker enthousiast de kwaliteiten van zijn fokproduct aan. Ook de minder goede score voor uiervererving van 102, waar hij niet omheen kan, komt ter sprake. 'Dat zie je als fokker liever nog twee punten hoger, en dan is het de perfecte stier.' Deze aanmerking neemt niet weg dat Alleleyn glimt van trots. Het moet een aparte gewaarwording zijn, een zelfgefokte stier die zo hoog staat terwijl je hele veestapel verkocht is. 'Toen ik hoorde dat Caliber bovenaan stond was ik daar werkelijk stil van, en daar is veel voor nodig. Het is een bevestiging van het fokdoel dat we

al die jaren met ons bedrijf nagestreefd hebben. Natuurlijk schiet het op zo'n moment ook wel door je gedachten dat de door ons ingezette lijn niet verder doorgetrokken wordt. Straks komt er een moment waarop nakomelingen uit "onze" koeien bekend worden onder de stalnaam Fasna in plaats van Bennet.' Herman Brummel uit Vaassen voert het Fasnafokkerij. Nadat zijn koeien tijdens de MKZ-periode geruimd werden, nam hij de veestapel van Alleleyn over. Brummel werd als eerste door Alleleyn gebeld over het succes van Caliber. 'Brummel zet onze fokkerij op zijn eigen manier voort. Ik word nog veel bij de fokkerij betrokken, daarom wilde ik hem graag over het resultaat van Caliber vertellen. Het benadrukt dat zijn investering in onze veestapel een goede is geweest.' Bijna maandelijks gaat Alleleyn naar Vaassen om over de veestapel te praten, vooral het stiergebruik is dan onderwerp van gesprek. Maar ook bij excursies op het bedrijf van Brummel mag de oud-ei-

genaar vaak zijn verhaal over de koeien vertellen, iets wat Alleleyn zichtbaar waardeert.

Consequent fokken

Vanaf 1973, toen Alleleyn het melkveebedrijf van zijn ouders overnam, heeft hij een filosofie ontwikkeld waar hij sindsdien niet meer van afgeweken is. Het beleid waarmee hij zijn eigen bedrijf voerde probeert hij in zijn hedendaagse werk ook uit te dragen. 'Keuzen die je maakt moet je volhouden, zonder daarbij de realiteit uit het oog te verliezen. We moeten in de fokkerij elkaar scherp houden, onszelf elke keer afvragen of we wel goed bezig zijn.' Hierbij haalt hij de wijziging van fokkerij op Inet naar DPS aan. 'Door DPS haal je secundaire kenmerken bij de rangschikking, waardoor bepaalde stieren minder goed uitkomen. Volgens mij is het goed om deze kenmerken mee te nemen. Daar komt bij dat netto-melkgeld een negatieve bijklank heeft, duurzameprestatiesom klinkt al veel beter', stelt Alleleyn. 'Aan de andere kant zijn de koeien die bovendien in Inet ook vaak de betere koeien voor een bedrijf. Showkoeien zie ik erg graag, maar als veehouder moet je beseffen dat exterieurfokkerij hobby is.' Een uitspraak die je niet verwacht bij een enthousiaste fokker. Alleleyn schuift naar de punt van zijn stoel tijdens zijn verklaring. 'De dagelijkse opbrengst moet onder de koe vandaan komen. Veel melk met voldoende kilo's eiwit, zeker in de huidige tijd, waarin een hoge opbrengst en lage kosten zo belangrijk zijn. Hiervoor moet je DPS-topstieren gebruiken, dan werk je aan de inkomstenbron. De huidige veehouder moet veel investeren, hier staan de opbrengsten steeds scherper tegenover. Als je steken laat vallen, overleef je het niet. Fokken op exterieur is mooi, maar in de praktijk gaat dit te vaak samen met laag eiwit waardoor je geld laat liggen.'

De liefhebber van mooie koeien kan volgens Alleleyn het beste tien tot twintig procent van de veestapel inzetten voor fokkerij op topexterieur. Voor het overige deel van de veestapel moet de eerder beschreven 'non-sensekoe' het streven zijn. 'Als ik veehouder was koos ik iedere draai drie stieren uit om volop te gebruiken. De volgende draai kun je die selectie eventueel weer iets aanpassen. Het probleem met veel boeren is dat ze honderd dingen in één stier willen stoppen. Bepaal waar je naartoe wilt met je koeien, als je consequent bent rolt er vanzelf iets goeds uit.'

Christel van Raay

Martin Alleleyn stopte met melken maar zeker niet met werken

'Exterieurfokkerij is hobby'